

ADVIES

CRB 2013 - 0600

Advies over een voorontwerp van koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden

**Brussel
22-05-2013**

Advies over een voorontwerp van koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden

Inbehandelingneming

Bij brief van 11 maart 2013 heeft de heer Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Institutionele hervormingen, aan de heer Robert Tollet, voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, een adviesvraag voorgelegd over een voorontwerp van koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden.

De subcommissie Productnormen voor biociden, die met dit dossier werd belast, is daartoe op 15 april 2013 bijeengekomen, in aanwezigheid van mevrouw Herlinde Vanhoutte en van de heer Brecht Vercruyse (DG Leefmilieu van de fod Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu), die de bovengenoemde adviesvraag toelichtten.

Op basis van hun nadere toelichtingen en van de gedachtewisseling met de leden van de subcommissie heeft het secretariaat een ontwerpadvies ter zake opgesteld, dat werd goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van de Raad van 22 mei 2013.

Advies

1 Voorafgaande opmerkingen

De Raad neemt er akte van dat hij overeenkomstig artikel 19, § 2, eerste lid van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers wordt geraadpleegd over het voorliggende voorontwerp van koninklijk besluit.

De Raad stelt vast dat dat voorontwerp van koninklijk besluit, dat het koninklijk besluit van 22 mei 2003 betreffende het op de markt brengen en het gebruiken van biociden vervangt, vijf doelstellingen beoogt:

- versterken van de Europese integratie voor het toelaten van het op de markt aanbieden van biociden via de verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden, die op 1 september 2013 in werking treedt;
- verdere opvolging van het saneren van de Belgische markt van biociden ;
- voldoen aan de vraag van de bedrijfswereld voor het verbeteren van de effectieve controle op de wetgeving;
- voldoen aan de vraag van de bedrijfswereld voor een duidelijker en beter toepasbaar onderscheid tussen gevaarlijke professionele producten en producten voor particulieren;
- doorzetten van het garanderen van een hoog niveau van bescherming voor de gezondheid en het leefmilieu.

2 Informatieverstrekking aan de consumenten

De Raad looft de inspanning inzake transparantie die bij het opstellen van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit werd geleverd, met name wat betreft de etikettering van de op de markt aangeboden producten – die onder meer informatie geeft over de eventuele aanwezigheid van nanomaterialen – en het ter beschikking stellen van documenten.

De Raad beklemtoont evenwel het belang van de vulgarisatie van de aan het publiek verstrekte informatie om te garanderen dat zoveel mogelijk mensen die begrijpen.

In die context onderstreept de Raad ook de gedeelde verantwoordelijkheid van de verschillende actoren in de keten (overheden, producenten, verdelers en consumenten) om biociden te gebruiken op een correcte wijze, met mate en in overeenstemming met de duurzame-ontwikkelingsvisie.

De Raad beveelt eveneens aan dat, in het kader van het NAPAN (Nationaal Actieplan – Plan d'action national), de verschillende overheden en de betrokken sectoren overleggen over de vraag hoe men de gebruiker duidelijker kan maken hoe hij zich op gepaste wijze van verpakkingsresten van verschillende biocideproducten kan ontdoen, en ervoor te zorgen dat dit makkelijk kan gebeuren.

De Raad meent dat artikel 35, § 2 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit geïnspireerd lijkt door het gelijkaardige stelsel van artikel 66, § 2 van de vermelde verordening (EU) nr. 528/2012. Toch lijkt er een zekere spanning te bestaan tussen het algemene¹ en het bijzondere stelsel. De Raad wenst daarom dat de uitzonderingen vermeld in artikel 35, § 1 van het voorontwerp van koninklijk besluit op strikte wijze worden geïnterpreteerd, om het algemene recht op toegang tot informatie inzake milieuaangelegenheden niet in gevaar te brengen.

De Raad meent bovendien dat het bijzonder nuttig zou zijn om de website van de fod Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu² te verbeteren en uit te breiden, zodat die zowel algemene als meer specifieke informatie zou bevatten over biociden. Zo zou bijvoorbeeld het resultaat van de controles die in het kader van de ter advies voorgelegde wetgeving worden uitgevoerd door de dienst "Inspectie", en meer bepaald de controle op het naleven van de voorschriften van artikel 40 in reclameboodschappen, via dit kanaal moeten worden bekendgemaakt. De Raad verwijst in dit verband als na te volgen voorbeeld naar het eindrapport "reclamecampagne" van de fod Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu.

De Raad vraagt dat men terdege waakt over de naleving van de wetgeving inzake publiciteit voor biocideproducten, door middel van effectieve controles en ontradende sancties bij inbreuken.

Wat de etikettering betreft van biociden die op de markt worden aangeboden, vreest de Raad dat het verplichte gebruik van de drie landstalen de leesbaarheid van de etiketten zal bemoeilijken. De Raad stelt bijgevolg voor om veeleer te voorzien dat die etiketten ten minste zijn opgesteld in de taal of de talen van het gewest waarin het biocide op de markt wordt aangeboden.

De Raad beveelt aan dat etiketten van risicoproducten duidelijk zouden vermelden dat deze buiten het bereik van kinderen gehouden dienen te worden, en dat ze niet gebruikt mogen worden bij zwangerschap, borstvoeding en in het bijzijn van jonge kinderen.

¹ Art. 27 van de wet van 5 augustus 2006 over de toegang tot informatie inzake milieuaangelegenheden

² <http://www.health.belgium.be/eportal/Environment/Chemicalsubstances/Biocids/index.htm>

De Raad wil tot slot de aandacht van de overheid vestigen op het zeer grote belang van de informatieverstrekking aan het publiek in de gevallen bedoeld in artikels 14 en 24 van het ter advies voorgelegde voorontwerp waarbij een biocide dat teruggetrokken wordt van de markt moet worden vernietigd. Het lijkt van fundamenteel belang dat in die gevallen, in samenwerking met de gewesten, een informatiecampagne wordt gevoerd die de consumenten op de hoogte brengt van de producten die niet langer mogen worden gebruikt en van de manieren waarop zij zich op een veilige manier van die producten kunnen ontdoen, bijvoorbeeld via de containerparken.

3 Retroactieve toelating en kennisgeving

De Raad is geen voorstander van de systemen tot retroactieve toelating en kennisgeving van bepaalde biociden, bedoeld in respectievelijk artikels 30 en 31 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit, zoals ze worden voorgesteld. Deze systemen lijken immers in tegenspraak te zijn met het principe van de voorafgaande toelating en kennisgeving dat in die tekst is voorzien en ze kunnen leiden tot risico's voor de menselijke gezondheid en voor het leefmilieu en tot oneerlijke concurrentie ten nadele van actoren die de wetgeving naleven.

De Raad beveelt daarom aan om het principe van de voorafgaande toelating en kennisgeving strikt toe te passen, meer bepaald in het geval van de zogenaamde "borderline" producten die zich niet op de markt zouden mogen bevinden zolang hun statuut niet duidelijk is.

De Raad beveelt bovendien aan de controles op het terrein te intensiveren om de producten te identificeren die de toelating- of kennisgevingprocedure niet hebben nageleefd en om toe te zien op hun terugtrekking van de markt.

4 Onderzoek en ontwikkeling

De Raad vraagt dat artikel 38 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit, dat in het geval van testen voor onderzoeksdoeleinden slechts een informatieverplichting aan de betrokken dienst en de minister oplegt, herzien wordt: experimenten of testen mogen slechts uitgevoerd worden op basis van een expliciete goedkeuring. De in deze gevallen voorziene termijnen dienen daarbij strikt nageleefd te worden, wat inhoudt dat voldoende mankracht en financiële middelen voorhanden zijn zodat de overheid zich binnen de voorziene termijnen kan uitspreken over de gemelde experimenten en testen.

5 Bescherming van de gezondheid van de consumenten en opvolging van intoxicaties

De Raad vindt dat de reikwijdte van artikel 39, § 2 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit zou moeten worden uitgebreid: het risico op verwarring tussen een biocide en een voedingsmiddel of drank zou niet alleen zo gering mogelijk moeten worden gemaakt, maar wel degelijk worden vermeden.

Aangezien dit element werd overgenomen uit artikel 69, § 1, lid 2 van de eerder vermelde verordening (EU) nr. 528/2012, stelt de Raad aan de overheid voor om er op Europees niveau voor te pleiten dat deze bepaling in dezelfde zin wordt gewijzigd.

Zoals reeds werd vermeld in zijn advies van 29 januari 2013 over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode 2013-2017³, wijst de Raad nogmaals op het belang om opvolging te verzekeren van de acute en chronische gevallen van intoxicatie.

6 Geregistreerd circuit en vrij circuit

De Raad benadrukt de nood aan duidelijkheid van de tekst van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit.

De Raad vraagt zich met name af of artikel 50, § 2, 2° van deze tekst het mogelijk maakt een register per "firma" bij te houden in plaats van per "persoon" en stelt vast dat de nieuwe begrippen "vrij circuit" en "geregistreerd circuit" worden gebruikt, die beter zouden moeten worden gedefinieerd.

Wat dit laatste punt betreft, vraagt de Raad zich af of de begrippen professioneel en niet-professioneel gebruik niet eenvoudiger te begrijpen zijn; hierdoor zouden deze benamingen trouwens kunnen worden geharmoniseerd met diegene die in de buurlanden worden gebruikt en zou een duidelijke opsplitsing kunnen worden gemaakt tussen de producten bestemd voor vakmensen en die voor particulieren.

Ingeval het toepassingsgebied van de twee systemen niet identiek zou zijn, stelt de Raad voor om het gebruik van biociden uit het geregistreerd circuit door niet-vakmensen te verbieden.

De Raad wil in ieder geval dat de verdelers aan de hand van het toelatings- of kennisgevingsnummer van de biociden gemakkelijk kunnen bepalen tot welk circuit ze behoren en/of van welk gebruikstype ze zijn.

Met betrekking tot de verplichting om het toelatingsnummer of het kennisgevingsnummer van het product in de reclame te vermelden,

- vinden de heren HAEGEMAN (Comeos) en VANDORPE (Unizo) dat ze geen meerwaarde oplevert. Het is een nationale verplichting, die verschillen inhoudt, bijvoorbeeld op het niveau van de e-commerce (het is niet van toepassing op een website gecreëerd in Frankrijk). In geval van controle heeft de inspectiedienst van de AD5 toch toegang tot de publieke lijst van producten die werden toegelaten en waarvan kennis werd gegeven, en daarop staan zowel de namen van de producten als hun toelatings- of kennisgevingsnummers vermeld.
- zijn mevrouw CEULEMANS (ABVV) en de heren HANSSENS (ACV), GRUMELLI (ACV) en MAGDALENIC (Essenscia) van oordeel dat ze het mogelijk maakt de consument bewust te maken van het feit dat de biociden bijzondere producten zijn die aan een bepaalde procedure worden onderworpen alvorens ze op de markt kunnen worden gebracht. Bovendien is die vermelding nuttig om een efficiënte controle op de markt te kunnen uitoefenen.
- onthoudt de heer VANCRONENBURG (VBO) zich.

De Raad stelt voor dat de opleidingen bedoeld in artikel 48 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit het voorwerp uitmaken van een ministerieel besluit in het kader van het NAPAN.

³ <http://www.ccecrb.fgov.be/txt/nl/doc13-117.pdf>

De Raad wil dat in dit verband alle betrokken actoren uit de sector worden bijeengebracht, met name om hun mening te kennen over wat er reeds aan opleidingen bestaat en over de aard van het lastenboek ter zake.

De Raad wil ook dat de voorschriften inzake de vertrouwelijkheid van de online geregistreerde gegevens worden nageleefd.

Op basis van de lezing van artikel 49 (online registratiesysteem) begrijpt de Raad dat de modaliteiten van de publicatie van de gegevens met betrekking tot de geregistreerde verkopers en geregistreerde gebruikers zullen worden vastgelegd in een ministerieel besluit en dat de persoonsgegevens van die verkopers en gebruikers openbaar zullen worden gemaakt. Hij spreekt evenwel de wens uit dat de gegevens betreffende de verkoop en het gebruik wel degelijk vertrouwelijk blijven.

De Raad neemt er nota van dat artikel 35, §1 (dat een omzetting inhoudt van artikel 66.2 van de biocidenverordening 528/2012) voorschrijft dat bepaalde informatie niet openbaar mag worden gemaakt omdat dat onder meer de bescherming van de commerciële belangen in het gevaar zou brengen. Voorts heeft punt 2° van dat artikel betrekking op de precieze hoeveelheid van de werkzame stof of het biocide die wordt vervaardigd of op de markt wordt aangeboden. In het kader hiervan spreekt de Raad de wens uit dat enkel de globale hoeveelheden kunnen worden vermeld bij de opstelling en de publicatie van het jaarverslag over de markt van de biociden (artikel 42), en niet de hoeveelheden per afzonderlijke werkzame stof of per afzonderlijk biocide, want dat zou het mogelijk maken de ondernemingen te identificeren en hun verkoopcijfers te extrapoleren.

7 CLP-verordening

De Raad wil benadrukken dat het, overeenkomstig verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, de industrie is die de indeling van de producten bepaalt volgens de gegevens in haar bezit; de overheid kan de juistheid van deze indeling controleren.

De Raad stelt bijgevolg voor de term "bepaalt" te vervangen door de term "verifieert" in artikel 19, § 3, lid 2 van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit.

De Raad vindt bovendien dat de "zinnen H"⁴ eveneens zouden moeten worden vermeld in dezelfde bepaling, boven de "zinnen R".

Tot slot stelt de Raad voor de Franse versie van het ter advies voorgelegde voorontwerp van koninklijk besluit grondig te herlezen om de kwaliteit ervan te verbeteren en zich ervan te vergewissen dat ze goed overeenstemt met de Nederlandse versie.

⁴ Zie Bijlage I van de verordening (EG) nr. 1272/2008.

Woonden, onder het voorzitterschap van de heer Luc DENAYER, Secretaris van de Raad, de plenaire vergadering van 22 mei 2013, bij:

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties van de industrie en van het bank- en verzekeringswezen:

de heren HAEGEMAN, MAGDALENIC en VANCRONENBURG

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen:

de heer VANDORPE

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de arbeiders vertegenwoordigen:

Algemeen Belgisch Vakverbond : mevrouw CEULEMANS

Algemeen Christelijk Vakverbond : de heren GRUMELLI en HANSSENS